

VIŠTUCKÉ LIPKY – NAJČASTEJŠIE OTÁZKY

KEDY BUDEME SADIŤ?

V pláne je víkend 23.-24. októbra (ku Dňu stromov a tiež k výročiu vzniku Československa – s týmto úmyslom sadil čerešne učiteľ Július Strmeň). O prípadných zmenách termínu kvôli počasiu či pandémie budeme určite priebežne informovať.

ČÍ TO BOL NÁPAD?

Nápad nebol náš, ale vzišiel od občanov. Projekt realizujeme v rámci Sokratovho inštitútu, s podporou obce a teraz už aj pod hlavičkou OZ Za zelený Vištuk (ďalej len „OZ ZZV“). A tiež s finančnou podporou kraja, nadácií Ekopolis a Revia.

AKO SA DÁ PRISPIEŤ NA STROMY?

Aktuálne na internetovej zbierke www.startlab.sk/vistuckelipky, po zbierke aj na transparentný účet OZ ZZV. Na internete si však podporovatelia môžu počas týchto 30 dní adoptovať po jednej sadenici a získať aj ďalšie zaujímavé odmeny, ktorými do zbierky prispeli samotní Vištučania.

ČO ZNAMENÁ „ADOPCIA“ SADENICE?

Adopcia znamená zakúpenie sadenice cez StartLab a zasadenie do zeme na spoločnej brigáde v októbri. Adopčníci získajú certifikát a čestné miesto na informačnej tabuli. Ich mená budú raz a navždy zapísané do histórie obce. Celkovú údržbu aleje bude vykonávať OZ ZZV v koordinácii s adopčníkmi, napr. aspoň raz ročne zber odpadkov v aleji, prípadne ďalšie aktivity – náprava ochrannej konštrukcie atď.

KTO SI MÔŽE STROMY ADOPTOVAŤ?

Ktokoľvek z Vištuka – najmä rodiny, ale aj miestne spoločenské organizácie, občianske združenia, firmy či jednotliví vištuckí občania. Adopcie sú umožnené aj nevištuckým subjektom, ktorí sú s projektom obnovy aleje nejakým spôsobom spojení.

KOLKO SADENÍC SI MÔŽE JEDEN ADOPTÍVNY SUBJEKT ADOPTOVAŤ?

Aby malo možnosť adoptovať si lipku čo najviac záujemcov, každý adoptívny subjekt si môže adoptovať len jednu sadenicu.

PREČO NEBUDÚ ČEREŠNE?

Lebo sme sa museli pohybovať v limitoch, ktoré nám stanovili cestári – ovocné stromy nám nepovolili (kvôli otázke bezpečnosti pri zbere, prašnosti či neporiadku po plodoch na ceste), dlhoveké povolili. Mohli sme sa teda rozhodnúť, či posadíme nič, alebo aspoň volačo. Lipy alebo duby odporučili aj arboristi, odborníci na pestovanie stromov z organizácie Ovocný strom, ako aj vedenie obce. Lipy dominovali hneď po čerešniach aj vo verejnom prieskume z novembra, plus je tam aj súvislosť s názvom neďalekej lokality „Lipky“.

PREČO NEJDEME DOSADIŤ AJ STROMY V STAREJ ČASTI ALEJE?

Z krajinárskeho hľadiska by aleje mali pôsobiť harmonicky a mladý strom medzi starými by podľa viacerých konzultácií (obec, arboristi, atď.) mohol pôsobiť rušivo. Chceli sme najprv skúsiť realizovateľnosť výsadby v pustej polke aleje, a následne sa dá uvažovať nad tým, čo viac by sa s alejou dalo spraviť.

PREČO SME NESPRAVILI CHODNÍK?

Chodník by v tejto lokalite naozaj nemusel byť zlý nápad. Jeho vybudovanie by však bolo veľmi náročné a presahovalo by rozsah voľnočasovej aktivity zapojených dobrovoľníkov. Tí na obnove aleje pracujú už od októbra, a to vo voľnom čase a bez nároku na honorár. V súčasnosti sa zameriavame na dovýsadbu stromov popri hornej časti cesty a na záchranu zvyšných stromov. Ak sa nám výsadba stromov podarí zrealizovať, úspešný projekt môže slúžiť ako odrazový mostík pre ďalšie projekty v tejto lokalite (napr. aj pre chodník alebo iné nápady).

PREČO TO TRVALO TAK DLHO?

Polroka trvalo získať všetky úradné povolenia (13 ks). Ďalší čas bol potrebný na získanie finančných prostriedkov, najmä na prípravu a realizáciu zbierky. Stromy možno optimálne sadiť buď skoro na jar, alebo až na jeseň po opadaní listov – preto ideme sadiť až v októbri.

ČO ĎALŠIE SME MUSELI ROBIŤ?

Komunikovať s úradmi, zháňať prostriedky na výsadbový materiál a ošetrovanie starých stromov, podávať žiadosti o granty, založiť OZ, zriadiť mu účet, dostať sa do povedomia (Slovenský rozhlas, univerzitné fakulty, sociálne siete iných obcí), zorganizovať na škole súťaž o logo projektu. Podrobné informácie môžeme poskytnúť v bilancii doterajšej činnosti.

PREČO TO BUDE STÁŤ TAK VEĽA?

Dva dôvody: 1. nechceme iba vysadiť stromy, ale spraviť aj komplexnú obnovu aleje (odborne posúdiť a ošetriť staré stromy), 2. budeme sadiť stromy prvotriednej kvality s vopred stanovenými prísnymi parametrami – kvôli úradom aj kvôli zvýšeniu pravdepodobnosti, že sa ujmú.

KOLKO ZA TO „ZHRABNEME“?

Projekt realizujeme pre obec a pre Vištučanov výhradne dobrovoľnícky, teda bez akéhokoľvek honoráru.

ČO NA TO CESTÁRI? NEBUDE TO NEBEZPEČNÉ?

Práve naopak. Aleje zvyšujú bezpečnosť cestnej premávky – viď brožúrka o projekte. Najskôr sa cestári našej iniciatívy obávali a boli skeptickí. Neskôr však videli, že to máme podchytené zo všetkých strán a náš plán nakoniec uvítali.

PREČO HROZÍ, ŽE O ALEJU PRÍDEME RAZ A NAVŽDY?

Túto dramatickú formuláciu sme si dovolili na StartLabe použiť preto, lebo výsadbu môžeme realizovať iba vďaka tomu, že ide o náhradnú výsadbu za staré stromy. Ak by sme ďalej otáľali a odišli by aj ďalšie stromy, už by sme možno nemuseli dostať povolenie na výsadbu v podstate už novej aleje.

KDE NÁJDEM NAJAKTUÁLNEJŠIE INFORMÁCIE O PROJEKTE?

www.facebook.com/vistuckelipky